

Lp.	PYTANIE	ODPOWIEDŹ
1	<p>Jak dokumentowane będą przychody z rolnictwa w Młodym Rolniku-czy dowody wewnętrzne wchodzi w grę?</p>	<p>Do przychodów uzyskiwanych w związku z prowadzoną w gospodarstwie działalnością rolniczą zalicza się przychody:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ze sprzedaży produktów rolnych oraz wytworzonych na ich bazie produktów przetworzonych niewymienionych w załączniku I do Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, jak również produktów z zagajników o krótkiej rotacji; 2) z tytułu wsparcia UE oraz z tytułu pomocy krajowej przyznanej w odniesieniu do działalności rolniczej, w tym (i) premie zalesieniowe, o ile dotyczą gruntów rolnych, oraz (ii) premie w zakresie zadrzewień śródpolnych i (iii) w zakresie systemów rolno-leśnych, z wyjątkiem: <ol style="list-style-type: none"> a) wsparcia o charakterze inwestycyjnym (przeznaczonym na budowę, zakup, modernizację lub odtworzenie środków trwałych), w tym przeznaczonym na zalesianie i tworzenie terenów zalesionych, a także w ramach programu zwiększania lesistości kraju, b) premii dla młodych rolników; 3) ze sprzedaży usług: <ol style="list-style-type: none"> a) wspomagających produkcję roślinną (PKD: 01.61.Z), b) wspomagających chów i hodowlę zwierząt gospodarskich (PKD: 01.62.Z), c) następujących po zbiorach (PKD: 01.63.Z), d) obróbki nasion dla celów rozmnażania roślin (PKD: 01.64.Z), e) krótkiego zakwaterowania (agroturystyki) (PKD 55.20.Z); 4) z działów specjalnych produkcji rolnej (z wyłączeniem hodowli ryb akwariowych, kotów rasowych, psów rasowych, entomofagów oraz zwierząt laboratoryjnych); 5) z tytułu odszkodowań za ubezpieczone konkretne uprawy lub zwierzęta; 6) z tytułu czynszu za wdzierżawienie lub wynajęcie składników należących do gospodarstwa; 7) z tytułu odsetek uzyskanych od środków finansowych zgromadzonych na rachunku bankowym, wydzielonym dla gospodarstwa rolnego. <p>Dokumentami potwierdzającymi wymienione powyższe zdarzenia mogą być faktura VAT lub faktura VAT RR, wydruk paragonu fiskalnego, umowa kupna-sprzedaży wraz z potwierdzeniem przelewu, wyciągi bankowe (w zakresie odsetek, dotacji, odszkodowań).</p>
2	<p>Czy można zakupić użytki rolne albo stado podstawowe od rodziców, teściów, rodzeństwa?</p>	<p>Nie, w ramach inwestycji w środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne, na które trzeba zaplanować wydatki wynoszące co najmniej 70% kwoty pomocy, nie są wspierane inwestycje polegające na dokonaniu zakupów od małżonka beneficjenta, rodzeństwa beneficjenta, wstępnego lub zstępnego beneficjenta, wstępnego lub zstępnego małżonka beneficjenta ani rodzeństwa małżonka beneficjenta.</p>

3	Czy będzie można zakupić sam ciągnik rolniczy za kwotę 200000 zł netto?	<p>Biznesplan powinien przewidywać inwestycje w środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne związane z rozpoczęciem i rozwojem działalności rolniczej w gospodarstwie w zakresie wytwarzania nieprzetworzonych produktów rolnych lub przygotowania ich do sprzedaży, o szacunkowej wartości w kwocie netto wynoszącej co najmniej 70% kwoty pomocy.</p> <p>Biznesplan powinien przewidywać działania powiązane z planowaną działalnością rolniczą oraz być racjonalny. Założenia biznesplanu muszą być spójne.</p> <p>Ciągnik rolniczy może być inwestycją przewidzianą w biznesplanie. Jednak to ocena całości biznesplanu wpłynie na przyjęcie do finansowania inwestycji przewidzianych w biznesplanie.</p>
4	Czy przekazujący po przekazaniu całego swojego gospodarstwa Młodemu rolnikowi (synowi) może ponownie utworzyć swoje gospodarstwo?	<p>Przez przejmowanie gospodarstwa w całości i na własność - na potrzeby nadania punktów za kryterium wyboru "przejmowanie gospodarstwa w całości" - rozumie się nabycie wszystkich UR oraz zwierząt gospodarskich wchodzących w skład gospodarstwa przynajmniej jednej przekazującej osoby fizycznej, z tym że własnością osoby przekazującej lub w jej posiadaniu mogą pozostać UR o powierzchni nie większej niż 0,5 ha. Weryfikacja spełnienia kryterium będzie prowadzona w oparciu o akt notarialny oraz bazy danych ARiMR.</p> <p>Nie nakłada się innych zobowiązań na przekazującego gospodarstwo.</p>
5	Co trzeba przygotować do opracowania wniosku o przyznanie pomocy?	<p>W dniu 14 sierpnia 2023 r. został ogłoszony przez Prezesa ARiMR nabór wniosków o przyznanie pomocy w zakresie interwencji I.11 Premie dla młodych rolników w ramach Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej 2023-2027. Na stronie internetowej ARiMR (https://arimr.gov.pl) zamieszczony został Regulamin naboru wniosków dla interwencji I.11 w ramach PS WPR na lata 2023-2027 wraz z załącznikami oraz instrukcje wypełniania wniosku o przyznanie pomocy.</p>
6	Czy osoba przekazująca gospodarstwo, która prowadzi działalność pozarolniczą (hotel dla koni) może po przekazaniu całego gospodarstwa (pozostawi sobie jedynie 0,5 ha) dalej prowadzić tą działalność?	<p>Tak. Nie określa się ograniczeń w zakresie prowadzenia działalności pozarolniczej dla przekazującego gospodarstwo.</p>
7	Czy Młody Rolnik może pracować zawodowo i być na ZUS? Czy istnieje limit dochodu?	<p>Tak, beneficjent interwencji I.11 Premie dla młodych rolników może podlegać innemu ubezpieczeniu społecznemu niż ubezpieczenie społeczne rolników - nie ma obowiązku podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników (ubezpieczenie realizowane przez Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego). Ważne jest, aby co najmniej 60% przychodów beneficjenta pochodziło z prowadzonej przez niego działalności rolniczej lub okołorolniczej (zobowiązanie trwa do końca okresu związania celem czyli do upływu pięciu lat liczonych od dnia wypłaty pierwszej raty pomocy).</p>

8	<p>W rozdz. IV.2.3. Wytycznych szczegółowych zapisano, że w okresie wyjściowym gospodarstwo musi posiadać co najmniej minimalną powierzchnię lub wielkość ekonomiczną równą co najmniej 15 tys. euro. Czyli wystarczy spełnienie jednego z tych warunków?</p> <p>Czy możliwe jest przyznanie pomocy osobie, która planuje zakup np. 2-4 ha powierzchni użytków rolnych, na których do tej pory prowadzono ekstensywną produkcję lub praktycznie nie prowadzono żadnej, z obiektem inwentarskim do modernizacji i stworzenie na tej bazie gospodarstwa w działach specjalnych lub wyspecjalizowanego np. w hodowli koni z prowadzeniem pensjonatu dla koni? W okresie 12 m-cy od wydania decyzji warunek min. wielkości ekonomicznej zostanie spełniony.</p>	<p>Pomoc przyznaje się, jeżeli gospodarstwo określone w biznesplanie w roku wyjściowym:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ma powierzchnię UR równą co najmniej powierzchni minimalnej lub wielkość ekonomiczną równą co najmniej 15 000 euro; powierzchnia UR tego gospodarstwa nie może przekraczać 300 ha, a jego wielkość ekonomiczna 150 000 euro; 2) ma powierzchnię UR stanowiących przedmiot wyłącznej własności beneficjenta lub małżeńskiej wspólności majątkowej, użytkownika wieczystego lub wyłącznej lub wspólnej z małżonkiem dzierżawy z ZWRSP lub od JST, równą co najmniej 50% powierzchni minimalnej. <p>Powierzchnia minimalna to średnia powierzchnia gruntów rolnych w gospodarstwie w kraju, a w przypadku gdy gospodarstwo jest położone w województwie, w którym średnia powierzchnia gruntów rolnych w gospodarstwie jest niższa niż średnia powierzchnia gruntów rolnych w gospodarstwie w kraju – średnia powierzchnia gruntów rolnych w gospodarstwie w województwie. Średnią powierzchnię gruntów rolnych w gospodarstwie w poszczególnych województwach oraz średnią powierzchnię gruntów rolnych w gospodarstwie w kraju dla naboru przeprowadzanego w danym roku przyjmuje się na podstawie informacji ogłaszanej przez Prezesa ARiMR dla roku poprzedniego.</p> <p>Pierwszą ratę premii można wypłacić, jeśli są spełnione ww. warunki. A zatem zawsze pewna część UR musi być w tzw. trwałym posiadaniu beneficjenta (określone tytuły prawne).</p> <p>Premia może być przeznaczona wyłącznie na rozpoczęcie i rozwój działalności rolniczej w gospodarstwie przez młodych rolników w zakresie wytwarzania nieprzetworzonych produktów rolnych lub przygotowania do sprzedaży nieprzetworzonych produktów rolnych wytwarzanych w gospodarstwie (nie na działalność pozarolniczą).</p>
9	<p>Wytyczne szczegółowe - IV.2.2. Biznesplan Punkt 6. "Sprawdzenie realizacji biznesplanu odbywa się w ujęciu rzeczowym, a nie finansowym.". Czy powyższy zapis należy rozumieć jako brak konieczności udokumentowania faktycznego wydatkowania kwoty pomocy a jedynie rzeczowego nabycia maszyn i urządzeń lub gruntów przedstawionych w koncepcji biznesplanu?</p>	<p>Tak, istotne jest rzeczowe zrealizowanie działań przedstawionych w biznesplanie. Beneficjent może być poproszony o przedłożenie np. faktury, ale wyłącznie w celu potwierdzenia faktu realizacji inwestycji, a nie w celu porównania szacunkowych kosztów inwestycji z kosztami rzeczywiście poniesionymi. Racjonalność biznesplanu, w tym racjonalność kosztów, badana jest na etapie przyznawania pomocy.</p>

10	<p>Wytyczne szczegółowe - IV.2.2. Biznesplan Punkt 13. "Nie wymagają zawarcia aneksu do umowy zmiany w biznesplanie pozwalające zachować spójność operacji i dotyczące inwestycji w środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne - o ile nie dochodzi do zmiany uzasadnienia inwestycji, a szacunkowa wartość w kwocie netto wszystkich inwestycji w środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne wynosi co najmniej 70% kwoty pomocy"</p> <p>Czy należy rozumieć ten zapis jako rozliczenie kwoty inwestycji w środki trwałe na podstawie szacunkowych wydatków przedstawionych w biznesplanie?</p>	<p>Istotne jest rzeczowe zrealizowanie działań przedstawionych w biznesplanie. W biznesplanie określa się działania dostosowane do koncepcji rozwoju działalności rolniczej w gospodarstwie, w tym inwestycje w środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne. Szacunkowa wartość inwestycji w środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne ma wynosić (w kwocie netto) co najmniej 70% kwoty pomocy. Zakłada się, że beneficjent może dokonywać zmian w biznesplanie w trakcie jego realizacji. Zazwyczaj zmiany te będą wymagały zawarcia aneksu do umowy (biznesplan będzie załącznikiem do umowy). Ale niektóre zmiany w biznesplanie nie będą wymagały zawarcia aneksu do umowy - przytoczony fragment określa uwarunkowania tych zmian. Nie wymagają aneksu do Umowy o przyznanie pomocy m.in. zmiany w biznesplanie, które zachowują spójność założeń biznesplanu i o ile nie dochodzi do zmiany treści jednej z kolumn w biznesplanie dot. uzasadnienia inwestycji, a szacunkowa wartość w kwocie netto wszystkich inwestycji w środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne wynosi co najmniej 70% kwoty pomocy.</p>
11	<p>Drugą ratę pomocy wypłaca się, jeżeli w okresie realizacji biznesplanu (najpóźniej w roku docelowym) beneficjent osiągnął co najmniej 60-procentowy udział przychodów uzyskiwanych w związku z prowadzoną w gospodarstwie działalnością rolniczą we wszystkich swoich przychodach.</p> <p>Czy w przypadku wnioskodawców pozostających w związku małżeńskim brane są pod uwagę wyłącznie przychody wnioskodawcy czy współmałżonka również?</p>	<p>Oceniając spełnienie warunku co najmniej 60-procentowego udziału przychodów uzyskiwanych z działalności rolniczej i okołorolniczej, bierze się pod uwagę przychody osiągnięte przez beneficjenta.</p>

12	Czy w ramach interwencji I.11 możliwe jest objęcie wsparciem gospodarstwa, w którego skład wchodzi użytki rolne, które wchodziły w skład innego gospodarstwa korzystającego z wsparcia dla młodych rolników w perspektywie finansowej 2004-2006 lub 2007-2013 lub 2014-2020?	Tak, ale przy przyznawaniu punktów za niektóre kryteria wyboru (powierzchnia UR w roku wyjściowym, wielkość ekonomiczna gospodarstwa) nie są uwzględniane UR, które wchodziły w skład gospodarstwa beneficjenta operacji typu Premie dla młodych rolników PROW 2014-2020 w dniu złożenia przez niego WOP I – z wyjątkiem przypadku śmierci tego beneficjenta. Natomiast przypadku kryterium dot. przejmowania gospodarstwa w całości punkty nie są przyznawane, jeżeli w skład przejmowanego (w całości i na własność) gospodarstwa wchodzi jakiegokolwiek grunty, które wchodziły w skład gospodarstwa beneficjenta operacji typu Premie dla młodych rolników PROW 2014-2020 w dniu złożenia przez niego WOP I – z wyjątkiem przypadku śmierci tego beneficjenta.
13	Czy usługa doradcza tylko przez ODR czy osoby prywatne również?	Młody rolnik może korzystać z dowolnych usług doradczych, jeśli ma taką potrzebę. Jednak obowiązkowo musi skorzystać z doradztwa indywidualnego dla osób rozpoczynających po raz pierwszy prowadzenie gospodarstwa jako młody rolnik w ramach interwencji I.14.2 - Kompleksowe doradztwo rolnicze PS WPR (programy doradcze realizowane przez ODRy).
14	Czy zakup cieląt liczy się jako data rozpoczęcia prowadzenia gospodarstwa, jeżeli młody rolnik nie stara się o dopłaty bezpośrednio?	Co do zasady prowadzenie działalności rolniczej w gospodarstwie rozpoczyna się z dniem stania się właścicielem lub posiadaczem gospodarstwa o powierzchni co najmniej 1 ha UR. O dacie rozpoczęcia prowadzenia działalności rolniczej może zdecydować najwcześniejsza z czynności lub najwcześniejsze ze zdarzeń spośród określonych w wytycznych szczegółowych (katalog otwarty). Do czynności lub zdarzeń świadczących o faktycznym rozpoczęciu prowadzenia działalności rolniczej należy m.in. wejście w posiadanie zwierzęcia gospodarskiego lub innego zwierzęcia w celu prowadzenia działalności rolniczej w zakresie produkcji zwierzęcej. W przypadku wejścia w posiadanie zwierzęcia (w celu prowadzenia działalności rolniczej w zakresie produkcji zwierzęcej) przed wejściem w posiadanie UR o powierzchni co najmniej 1 ha, datę rozpoczęcia prowadzenia działalności rolniczej wyznacza data wejścia w posiadanie zwierzęcia. Jeśli wejście w posiadanie zwierzęcia gospodarskiego nastąpiło w okresie poprzedzającym 24 miesiące przed dniem złożenia wopp, warunek dot. 24 miesięcy prowadzenia działalności rolniczej nie jest spełniony.

15	<p>W instrumencie Premie dla młodych rolników PROW 2014-2020 przeszkadzało to, że jeżeli ktoś najpierw złożył wniosek o dopłaty obszarowe a później wydzierżawił ziemię, czy najpierw przejął krowę a potem wydzierżawił ziemię, to była dyskwalifikacja z młodego rolnika. Nawet jeśli nie upłynęło 24 miesiące od daty rozpoczęcia prowadzenia działalności (czyli złożenia do dopłat czy przyjęcia krowy). Czy to podejście zostało zmienione w obecnej pomocy dla młodych rolników?</p>	<p>W ramach I.11 co do zasady prowadzenie działalności rolniczej w gospodarstwie rozpoczyna się z dniem stania się właścicielem lub posiadaczem gospodarstwa o powierzchni co najmniej 1 ha UR.</p> <p>O faktycznym rozpoczęciu prowadzenia działalności rolniczej świadczy najwcześniejsza z czynności lub najwcześniejsze ze zdarzeń określonych w wytycznych ("dzień podjęcia najwcześniejszej czynności lub wystąpienia najwcześniejszego zdarzenia wyznacza datę rozpoczęcia prowadzenia działalności rolniczej"). Jeśli ma to być data późniejsza niż wejście w posiadanie/ stanie się właścicielem gospodarstwa - wnioskodawca musi uprawdopodobnić, że wcześniej nie prowadził działalności rolniczej.</p> <p>Trzeba pamiętać, że pomoc przyznaje się osobie, która rozpoczęła prowadzenie działalności rolniczej nie wcześniej niż w okresie 24 miesięcy przed dniem złożenia wniosku o przyznanie pomocy.</p>
16	<p>Czy możliwy jest zakup ziemi od wuja?</p>	<p>Tak. W ramach inwestycji w środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne, na które trzeba zaplanować wydatki wynoszące co najmniej 70% kwoty pomocy, nie są wspierane inwestycje polegające na dokonaniu zakupów od małżonka beneficjenta, rodzeństwa beneficjenta, wstępnego lub zstępnego beneficjenta, wstępnego lub zstępnego małżonka beneficjenta ani rodzeństwa małżonka beneficjenta.</p> <p>Nie wyklucza się zakupu od innych członków rodziny.</p>
17	<p>Czy żona już wieloletniego rolnika może złożyć wniosek o premię jeśli mają rozdzielność majątkową?</p>	<p>Żona rolnika, który prowadzi działalność rolniczą od wielu lat (dłużej niż 24 miesiące przed rozpoczęciem naboru wniosków) nie otrzyma pomocy.</p> <p>Warunek rozpoczynania prowadzenia działalności rolniczej w gospodarstwie po raz pierwszy (prowadzenie działalności rolniczej nie dłużej niż 24 miesiące przed dniem złożenia wopp) dotyczy zarówno wnioskodawcy, jak i jego małżonka. Ewentualna rozdzielność majątkowa nie ma tu znaczenia.</p> <p>Pomocy nie przyznaje się, jeżeli małżonek wnioskodawcy, w trakcie trwania małżeństwa lub przed jego zawarciem, rozpoczął prowadzenie działalności rolniczej wcześniej niż w okresie 24 miesięcy przed dniem złożenia przez wnioskodawcę WOPP.</p> <p>W przypadku gdy w ramach tego samego naboru o pomoc ubiegają się oboje małżonkowie i oboje spełniają warunki jej przyznania, pomoc przyznaje się tylko temu z nich, co do którego drugi małżonek wyraził pisemną zgodę. Dotyczy to również małżonków będących w separacji.</p>

18	<p>Pomoc przyznaje się, jeżeli gospodarstwo określone w biznesplanie w roku wyjściowym ma powierzchnię co najmniej powierzchni minimalnej lub wielkość ekonomiczną równą co najmniej 15 000 euro.</p> <p>Czy to oznacza, że nie trzeba tworzyć gospodarstwa o minimalnej powierzchni UR a wystarczy iż na posiadanych gruntach mamy co najmniej 15 000 euro wielkość ekonomiczną?</p> <p>Jeżeli tak to czy wtedy wskutek realizacji biznesplanu musimy uzyskać wzrost wartości ekonomicznej minimum 19500 euro i go utrzymać w okresie związania celem?</p>	<p>Pomoc przyznaje się, jeżeli gospodarstwo określone w biznesplanie w roku wyjściowym:</p> <p>1) ma powierzchnię UR równą co najmniej powierzchni minimalnej lub wielkość ekonomiczną równą co najmniej 15 000 euro; powierzchnia UR tego gospodarstwa nie może przekraczać 300 ha, a jego wielkość ekonomiczna 150 000 euro;</p> <p>2) ma powierzchnię UR stanowiących przedmiot wyłącznej własności beneficjenta lub małżeńskiej wspólności majątkowej, użytkownika wieczystego lub wyłącznej lub wspólnej z małżonkiem dzierżawy z ZWRSP lub od JST, równą co najmniej 50% powierzchni minimalnej.</p> <p>A zatem, aby przyznać pomoc, gospodarstwo określone w biznesplanie w roku wyjściowym może mieć odpowiednią wielkość fizyczną (co najmniej minimalna powierzchnia) albo odpowiednią wielkość ekonomiczną (co najmniej 15 tys. euro) albo spełniać oba te warunki. Gospodarstwo nie może mieć więcej niż 300 ha i 150 tys. euro wielkości ekonomicznej.</p> <p>Gospodarstwo musi też mieć powierzchnię UR stanowiących przedmiot wyłącznej własności beneficjenta lub małżeńskiej wspólności majątkowej, użytkownika wieczystego lub wyłącznej lub wspólnej z małżonkiem dzierżawy z ZWRSP lub od JST, równą co najmniej 50% powierzchni minimalnej.</p> <p>Jeśli gospodarstwo ma wyjściową wielkość ekonomiczną wynoszącą co najmniej 15 tys. euro i mniej niż 25 tys. euro to powinien nastąpić wzrost wielkości ekonomicznej tego gospodarstwa co najmniej o 30% w stosunku do wielkości wyjściowej.</p> <p>W przypadku gdy wyjściowa wielkość ekonomiczna gospodarstwa wynosi mniej niż 15 tys. euro (a pomoc została przyznana, bo spełniony był warunek minimalnej powierzchni) to powinien nastąpić wzrost wielkości ekonomicznej tego gospodarstwa do poziomu co najmniej 19 500 euro.</p>
19	<p>Czy osoby posiadające konto w eWnioskuPlus będą korzystać z dotychczasowych danych do logowania jako pełnomocnik?</p>	<p>Wskazanie pełnomocnika przez wnioskodawcę będzie w każdym przypadku wiązało się z wpisaniem przez wnioskodawcę numeru PESEL pełnomocnika w PUE ARiMR. Posiadanie przez doradcę konta w eWniosek Plus nie zwalnia z tego obowiązku (w przypadku chęci ustanowienia pełnomocnika).</p>
20	<p>Czy Pełnomocnik /rolnik otrzyma sms o piśmie z ARiMR w PUE??</p>	<p>Tak, jeśli wyrazi na to zgodę.</p>
21	<p>Czy rolnik może sam złożyć wniosek?</p>	<p>TAK, wnioskodawca może wypełnić i złożyć dokumenty aplikacyjne samodzielnie. Złożenie wniosku o przyznanie pomocy i wniosku o płatność oraz ich zmiana lub wycofanie, a także wymiana korespondencji, wykonywanie innych czynności dotyczących postępowania oraz zawieranie umów o przyznaniu pomocy odbywa się za pomocą systemu IT. Złożenie wniosku o przyznanie pomocy i wniosku o płatność za pomocą systemu IT następuje po uwierzytelnieniu w tym systemie wnioskodawcy lub beneficjenta (w przypadku osoby fizycznej).</p>

22	Czy zamiast podawania nr PESEL doradcy do PUE rolnika nie mógłby posługiwać się np nr doradcy lub innym nadanym nr służbowym? Nr PESEL to są nasze prywatne dane osobowe wrażliwe.	Nie. Pełnomocnikiem może być dowolna osoba (nie musi być to doradca z ODR). Jedynym numerem po którym można uwierzytelnić daną osobę poprzez tzw. węzeł krajowy oraz powiązać ją z osobą wyznaczoną jako pełnomocnik jest numer PESEL.
23	Czy posiadanie konia wiąże się z rozpoczęciem prowadzenia gospodarstwa? Koń był w posiadaniu przez 6 lat i przebywał w stajni sportowej, wtedy właściciel nie posiadał stajni. Czy taka osoba będzie mogła skorzystać z Premii dla młodych rolników?	Co do zasady prowadzenie działalności rolniczej w gospodarstwie rozpoczyna się z dniem stania się właścicielem lub posiadaczem gospodarstwa o powierzchni co najmniej 1 ha UR . O dacie rozpoczęcia prowadzenia działalności rolniczej może zdecydować najwcześniejsza z czynności lub najwcześniejsze ze zdarzeń spośród określonych w wytycznych szczegółowych (katalog otwarty). Do czynności lub zdarzeń świadczących o faktycznym rozpoczęciu prowadzenia działalności rolniczej należy m.in. wejście w posiadanie zwierzęcia gospodarskiego lub innego zwierzęcia w celu prowadzenia działalności rolniczej w zakresie produkcji zwierzęcej oraz rozpoczęcie prowadzenia działu specjalnego produkcji rolnej w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych lub w rozumieniu przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników (z wyłączeniem hodowli zwierząt laboratoryjnych, ryb akwariowych, psów rasowych, kotów rasowych, entomofagów oraz hodowli i chowu koni hodowlanych poza gospodarstwem w liczbie nie większej niż 2 sztuki). W przypadku gdy ww. zdarzenie zaistniało przed wejściem w posiadanie UR o powierzchni co najmniej 1 ha, datę rozpoczęcia prowadzenia działalności rolniczej wyznacza data tego zdarzenia (np. wejścia w posiadanie zwierzęcia). Jeśli ww. zdarzenie zaistniało w okresie poprzedzającym 24 miesiące przed dniem złożenia wopp, warunek dot. 24 miesięcy prowadzenia działalności rolniczej nie jest spełniony. W celu ustalenia daty rozpoczęcia działalności rolniczej konieczne jest zbadanie danego stanu faktycznego.
24	Jeżeli wnioskodawca ma rozdzielność małżeńską to czy podajemy małżonka?	Tak. Dane małżonka należy wskazać w przypadku posiadania małżonka - dane te są danymi obowiązkowymi w przypadku udzielenia odp. TAK na pytanie "Jestem w związku małżeńskim".

25	<p>Prosimy o uszczegółowienie kwestii dotyczących procedury rejestrowania pełnomocnika. (Jaka część procedury leży po stronie rolnika jaka po stronie doradcy). Czy doradca musi mieć utworzone odpowiednie konto w systemie ePUE ARiMR (jest to całkowicie nowa funkcjonalność niezbędna w pracy doradczej)?</p>	<p>Rolnik wyznacza w PUE pełnomocnika oraz określa zakres pełnomocnictwa (wprowadza imię , nazwisko, pesel, zakres pełnomocnictwa). Pełnomocnik loguje się do PUE i po zalogowaniu widzi, w ramach których spraw został wyznaczony jako pełnomocnik. Odpowiednie instrukcje pojawią się na stronach ARiMR.</p>
26	<p>Jeżeli załączniki będą w formie skanu, to kto je potwierdza za zgodność z oryginałem?</p>	<p>Wnioskodawca lub umocowany przez niego pełnomocnik składa WOPP wraz z załącznikami potwierdzającymi spełnienie warunków przyznania pomocy w sposób określony w art. 10c ustawy o ARiMR tj. za pomocą PUE. ARiMR na swojej stronie internetowej udostępni instrukcję jego wypełnienia oraz wzory załączników, które należy złożyć na formularzach opracowanych i udostępnionych przez ARiMR. Załączniki należy złożyć w formie elektronicznych kopii dokumentów sporządzonych w formie papierowej.</p>
27	<p>Czy będzie zmiana tabeli SO?</p>	<p>W okresie realizacji PS WPR stosuje się współczynniki Standardowej Produkcji „2017” określone dla działalności produkcji roślinnej i zwierzęcej występujących w Polsce. Biznesplan posiada wbudowaną funkcjonalność wyliczania wielkości ekonomicznej gospodarstwa. Jest udostępniony na PUE ARiMR.</p>
28	<p>Czy będzie możliwość składania wniosków w "stary sposób" czyli papierowo + płyta cd?</p>	<p>Nie, złożenie wniosku o przyznanie pomocy i wniosku o płatność oraz ich zmiana lub wycofanie, a także wymiana korespondencji, wykonywanie innych czynności dotyczących postępowania oraz zawieranie umów o przyznaniu pomocy odbywa się za pomocą systemu IT.</p>
29	<p>Czy możliwy będzie import działek z wniosku o dopłaty bezpośrednie?</p>	<p>Nie. Zmiany wdrażane do systemów ARiMR uniemożliwiają obecnie udostępnienie funkcjonalności importu danych na cele naboru w 2023 r. Funkcjonalność importu danych będzie dostępna w ramach kolejnych naborów.</p>
30	<p>Czy działki będzie można wgrać z pliku csv lub automatycznie pobrać z wniosku o płatności bezpośrednie?</p>	<p>Nie. Zmiany wdrażane do systemów ARiMR uniemożliwiają obecnie udostępnienie funkcjonalności importu danych na cele naboru w 2023 r. Funkcjonalność importu danych będzie dostępna w ramach kolejnych naborów.</p>

31	Co w przypadku gdy jest małżeństwo, które trwa 2 miesiące: żona skorzystała z MR w PROW 2014 -2020. Czy mąż może złożyć wniosek o premię dla młodych rolników z PS WPR?	<p>W opisanym przypadku nie będzie można przyznać pomocy małżonkowi beneficjentki.</p> <p>Pomocy nie przyznaje się, jeżeli małżonkowi wnioskodawcy, w trakcie trwania małżeństwa lub przed jego zawarciem, niezależnie od rodzaju małżeńskiego ustroju majątkowego oraz od tego, czy prowadzą wspólne czy odrębne gospodarstwa:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) przyznano pomoc w ramach I.11 – chyba że pomoc nie została/nie zostanie wypłacona; 2) wypłacono co najmniej pierwszą ratę pomocy w ramach I.11 – chyba że wypłacona pomoc została zwrócona w całości; 3) wypłacono: <ol style="list-style-type: none"> a) co najmniej pierwszą ratę pomocy dla młodych rolników w ramach PROW 2014–2020 (chyba że wypłacona pomoc została zwrócona w całości) lub pomoc dla młodych rolników w ramach PROW 2007–2013, b) pomoc dla młodych rolników w ramach SPO 2004–2006; 4) przyznano pomoc w ramach I.10.5 – chyba że pomoc nie została/nie zostanie wypłacona; 5) wypłacono co najmniej pierwszą ratę pomocy w ramach I.10.5 – chyba że wypłacona pomoc została zwrócona w całości.
32	Czyli będzie wersja elektroniczna biznesplanu, a dane wpisywane z ręki- czy muszę wydrukować wnioski?	Złożenie biznesplanu, wniosku o przyznanie pomocy i wniosku o płatność oraz ich zmiana lub wycofanie, a także wymiana korespondencji, wykonywanie innych czynności dotyczących postępowania oraz zawieranie umów o przyznaniu pomocy odbywa się za pomocą systemu IT.

33	<p>Co z gruntami pod budynkami wykorzystywanymi do produkcji rolnej, czasowo wyłączonymi pod przyzmy, stogi, sianokiszonki, gruntami okresowo zalanymi wodą (ta powierzchnia zmienia się w każdym roku). Czy wobec tego młody rolnik ma utworzyć gospodarstwo o powierzchni upraw zgodnej z średnią krajową lub wojewódzką?</p>	<p>Użytek rolny to grunty będące gruntami ornymi, uprawami trwałymi albo trwałymi użytkami zielonymi również wtedy, gdy tworzą one systemy rolno-leśne (zgodnie z przepisami ustawy o PS WPR).</p> <p>Pomoc przyznaje się, jeżeli gospodarstwo określone w biznesplanie w roku wyjściowym:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ma powierzchnię UR równą co najmniej powierzchni minimalnej lub wielkość ekonomiczną równą co najmniej 15 000 euro; powierzchnia UR tego gospodarstwa nie może przekraczać 300 ha, a jego wielkość ekonomiczna 150 000 euro; 2) ma powierzchnię UR stanowiących przedmiot wyłącznej własności beneficjenta lub małżeńskiej wspólności majątkowej, użytkowania wieczystego lub wyłącznej lub wspólnej z małżonkiem dzierżawy z ZWRSP lub od JST, równą co najmniej 50% powierzchni minimalnej. <p>Powierzchnia minimalna to średnia powierzchnia gruntów rolnych w gospodarstwie w kraju, a w przypadku gdy gospodarstwo jest położone w województwie, w którym średnia powierzchnia gruntów rolnych w gospodarstwie jest niższa niż średnia powierzchnia gruntów rolnych w gospodarstwie w kraju – średnia powierzchnia gruntów rolnych w gospodarstwie w województwie. Średnią powierzchnię gruntów rolnych w gospodarstwie w poszczególnych województwach oraz średnią powierzchnię gruntów rolnych w gospodarstwie w kraju dla naboru przeprowadzanego w danym roku przyjmuje się na podstawie informacji ogłaszanej przez Prezesa ARiMR dla roku poprzedzającego zgodnie z:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) przepisami o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego – w 2022 r.; 2) ustawą PS WPR – w 2023 r. i w kolejnych latach. <p>Prezes Agencji oblicza średnią powierzchnię gruntów rolnych w gospodarstwie w poszczególnych województwach oraz średnią powierzchnię gruntów rolnych w gospodarstwie w kraju w danym roku na podstawie danych dotyczących powierzchni działek rolnych zadeklarowanych we wnioskach o przyznanie płatności bezpośrednich.</p> <p>Grunty, które są czasowo wyłączone z produkcji rolnej nie są wliczane do powierzchni, z której uzyskujemy produkcję roślinną.</p>
----	---	---

34	<p>W biznesplanie przyjęto, że powierzchnia działki ewidencyjnej do przejęcia równa się powierzchni uprawy. Co jednakże wpisujemy, gdy powierzchnia w Ewidencji gruntów i budynków (Egib) jest inna niż we wniosku (czyli deklarowana powierzchnia upraw różni się od powierzchni w Egib)? W jaki sposób mamy dokonać korekty działek w tabeli działek do przejęcia? Do tej pory wpisywaliśmy np. nadwyżkę z wniosku bezpośredniego z tytułem posiadania "inny" i uprawę też jako tytuł prawny "inny". Które powierzchnie będą właściwe z Rejestru gruntów, z ARIMR czy z Ksiąg wieczystych?</p>	<p>W Instrukcji wypełniania biznesplanu w pkt 3 „Działki i uprawy” wskazano objaśnienia do poszczególnych pól w formatce do wpisywania danych o działkach.</p> <p>Instrukcja wypełniania biznesplanu jest dostępna na stronie: www.gov.pl/web/arimr/instrukcje-wypelniania-wniosku-o-pryzyznanie-pomocy-w-ramach-interwencji-i11</p>
35	<p>Są również różnice w powierzchni przez MKO powierzchnia działki ewidencyjnie wynosi 1 ha a z dopłat (MKO) wynika 1,25 ha. Co z takimi sytuacjami?</p>	<p>W Instrukcji wypełniania biznesplanu w pkt 3 „Działki i uprawy” wskazano objaśnienia do poszczególnych pól w formatce do wpisywania danych o działkach.</p> <p>Instrukcja wypełniania biznesplanu jest dostępna na stronie: www.gov.pl/web/arimr/instrukcje-wypelniania-wniosku-o-pryzyznanie-pomocy-w-ramach-interwencji-i11</p>
36	<p>Jeżeli gospodarstwo przekazują rodzice, którzy są współwłaścicielami działek ewidencyjnych a mają jeden nr EP to wpisujemy jeden czy dwa nr PESEL? W skład przekazywanego gospodarstwa mogą wchodzić działki ewidencyjne będące własnością jednego rodzica albo wspólne. Jak je rozdzielić jeżeli jeden wiersz ma dotyczyć jednego nr PESEL?</p>	<p>W podanym przypadku należy podać PESEL tej osoby, która posiada numer identyfikacyjny (EP).</p>

37	A co z wielkością ekonomiczną, jeżeli młody rolnik dopiero planuje przejęcie gospodarstwa i w roku wyjściowym nie osiągnie 15 tys. euro, ale w roku docelowym uda mu się zrobić 19,5 tys. euro? Czy w takim wypadku pomoc będzie przyznana?	Jeżeli młody rolnik planuje przejęcie gospodarstwa o wielkości ekonomicznej mniejszej niż 15 tys. euro (rok wyjściowy) to będzie zobowiązany do zwiększenia wielkości ekonomicznej gospodarstwa co najmniej do 19,5 tys. euro. Należy pamiętać, że gospodarstwo określone w biznesplanie w roku wyjściowym nie musi być jeszcze w posiadaniu młodego rolnika w chwili składania wniosku o przyznanie pomocy. W takiej sytuacji pod uwagę jest brana wielkość ekonomiczna gospodarstwa będącego/ gospodarstw będących w posiadaniu osoby przekazującej/ osób przekazujących.
38	Czy w biznesplanie będzie widoczne podsumowanie z ilości uzyskanych punktów?	Zgodnie z założeniami biznesplanu w sekcji "Kryteria wyboru operacji za które można uzyskać punkty (wybrane, wynikające z treści biznesplanu):" zawarte są informacje o liczbie punktów w ramach danego kryterium wyboru operacji. Wyżej wymieniona sekcja opisana została również w instrukcji wypełniania biznesplanu.
39	Czy punkty za różnicę wieku są przyznawane tylko w przypadku przejęcia całego gospodarstwa na własność?	Punkty są przyznawane za różnicę wieku pomiędzy osobą fizyczną przekazującą gospodarstwo w całości i na wyłączną własność lub do małżeńskiej wspólności majątkowej a wnioskodawcą/młodym rolnikiem, przy czym własnością osoby przekazującej lub w jej posiadaniu mogą pozostać UR o powierzchni nieprzekraczającej 0,5 ha.
40	A jak w biznesplanie ujmować ugór z uprawą?	Zgodnie z aktualną funkcjonalnością biznesplanu w zakładce "Uprawy" istnieje możliwość wyboru pozycji: ugór czarny, ugór na przyoranie, ugór z roślinami miododajnymi na przyoranie.
41	Czy Narzędzie do oceny ekonomicznej gospodarstwa zapamiętuje kontrahentów, czy za każdym razem trzeba będzie wpisać kontrahenta?	Tak, narzędzie zapamięta wpisanych kontrahentów. Po wpisaniu PESEL lub NIP automatycznie zostaną uzupełnione pozostałe informacje o kontrahencie.
42	Czy Narzędzie do oceny ekonomicznej gospodarstwa wskazuje spełnienie wymogu 60% przychodów (wymóg stawiany młodym rolnikom)?	Nie. Narzędzie służy do rejestracji przychodów z działalności rolniczej i okołorolniczej oraz przygotowania odpowiedniego zestawienia. Zestawienie przychodów należy przekazać do ARiMR. ARiMR dokona oceny spełnienia wymogu w oparciu o zestawienie oraz inne dokumenty przedstawione przez beneficjenta.
43	Ocena ekonomiczna gospodarstwa jest potrzebna do sprawozdania z Młodego Rolnika po 5 latach od wypłaty 1 raty?	Beneficjent jest zobowiązany do prowadzenia rachunkowości rolniczej w ramach Polskiego FADN lub przy użyciu narzędzia do oceny ekonomicznej gospodarstwa w okresie związania celem (ozc - okres kończący się z upływem 5 lat od dnia wypłaty I raty pomocy). Ocena ekonomiczna jest głównym celem prowadzenia Narzędzia. Natomiast przy pomocy Narzędzia beneficjent będzie mógł wykazać spełnienie zobowiązania do prowadzenia rachunkowości oraz przygotować odpowiednie zestawienia dla ARiMR. O realizacji zobowiązania beneficjent informuje ARiMR w terminie określonym w umowie o przyznaniu pomocy.

44	Czy 60 % udział przychodów związanych z prowadzoną działalnością rolniczą w przychodach beneficjenta ustala się w układzie roku czy miesiąca?	Zgodnie z Wytycznymi szczegółowymi drugą ratę pomocy wypłaca się, jeżeli w okresie realizacji biznesplanu (najpóźniej w roku docelowym) beneficjent osiągnął co najmniej 60-procentowy udział przychodów uzyskiwanych w związku z prowadzoną w gospodarstwie działalnością rolniczą we wszystkich swoich przychodach. Beneficjent jest zobowiązany do utrzymania co najmniej 60 procentowego udziału przychodów uzyskiwanych w związku z prowadzoną w gospodarstwie działalnością rolniczą we wszystkich swoich przychodach - do końca okresu związania celem, tj. do dnia upływu 5 lat od dnia wypłaty pierwszej raty pomocy. Narzędzie do oceny ekonomicznej gospodarstwa umożliwia przygotowanie zestawienia od konkretnego dnia do konkretnego dnia. Użytkownik może podać daty od 1 stycznia do 31 grudnia.
45	Proszę o przedstawienie informacji podstawowych - kto może być beneficjentem działania, naliczanie punktów itp..	Szczegółowe informacje na temat przyznawania, wypłaty i zwrotu pomocy są określone w Wytycznych szczegółowych dostępnych na stronie: https://www.gov.pl/web/rolnictwo/wytyczne-szczegolowe
46	Czy korespondencja między rolnikiem a Agencją będzie w formie wiadomości SMS? W tym w przypadku wezwania do uzupełnień? Co w sytuacji gdy rolnik nie odczyta takiej wiadomości?	Korespondencja będzie dostarczana jako wiadomość na PUE. Jeżeli rolnik wyrazi na to zgodę, dostanie dodatkowo informację o wptynięciu korespondencji na nr telefonu lub emaila. Za datę doręczenia wnioskodawcy lub beneficjentowi pisma za pomocą systemu IT uznaje się dzień: a) potwierdzenia odczytania pisma przez wnioskodawcę lub beneficjenta w tym systemie, z tym że dostęp do treści pisma i do jego załączników uzyskuje się po dokonaniu tego potwierdzenia, b) następujący po upływie 14 dni od dnia otrzymania pisma w tym systemie, jeżeli wnioskodawca lub beneficjent nie potwierdził odczytania pisma przed upływem tego terminu.
47	Jak wygląda ścieżka młodego rolnika, który nie składał wniosku obszarowego w 2023 roku a chce złożyć wniosek o premię dla młodego rolnika?	Pomoc przyznaje się osobie, która rozpoczęła prowadzenie działalności rolniczej nie wcześniej niż w okresie 24 miesięcy przed dniem złożenia wniosku o przyznanie pomocy albo nie rozpoczęła jeszcze prowadzenia działalności rolniczej. Co do zasady prowadzenie działalności rolniczej w gospodarstwie rozpoczyna się z dniem stania się właścicielem lub posiadaczem gospodarstwa o powierzchni co najmniej 1 ha UR. Istnieje możliwość ustalenia innej daty rozpoczęcia prowadzenia działalności rolniczej z uwzględnieniem czynności lub zdarzeń świadczących o faktycznym prowadzeniu działalności rolniczej. W przypadku gdy osoba ubiegająca się o pomoc nie posiada jeszcze gospodarstwa, wypełnia biznesplan wskazując w roku wyjściowym informacje dotyczące gospodarstwa będącego/ gospodarstw będących w posiadaniu osoby przekazującej/ osób przekazujących.
48	Jak wygląda procedura zarejestrowania pełnomocnika? Czy pełnomocnik ma odrębne konto czy loguje się na konto rolnika?	Pełnomocnik loguje się poprzez swoje indywidualne konto. Rolnik wyznacza w PUE pełnomocnika oraz określa zakres pełnomocnictwa (wprowadza imię, nazwisko, pesel, zakres pełnomocnictwa). Pełnomocnik loguje się do PUE i po zalogowaniu widzi, w ramach których spraw został wyznaczony jako pełnomocnik.

49	A co w przypadku gdy beneficjent będzie pełnomocnikiem i beneficjentem? Jak się rejestruje, loguje?	Loguje się na posiadane przez siebie jedno konto. Nie ma konieczności posiadania odrębnego konta w PUE jako pełnomocnik a drugiego jako beneficjent. Rozróżnieniem tych ról jest numer EP (numer identyfikacyjny nadany w trybie przepisów o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności), którego nie wymaga się od pełnomocnika.
50	Czy w koncie pełnomocnika może być jednocześnie kilka wniosków?	Tak.
51	Czy pełnomocnik ma wcześniej założyć konto, aby rolnik mógł go wybrać?	Pełnomocnik nie musi zakładać wcześniej konta. Pełnomocnik loguje się poprzez swoje indywidualne konto. Rolnik wyznacza w PUE pełnomocnika oraz określa zakres pełnomocnictwa (wprowadza imię, nazwisko, pesel, zakres pełnomocnictwa). Pełnomocnik loguje się do PUE i po zalogowaniu widzi, w ramach których spraw został wyznaczony jako pełnomocnik. Odpowiednie instrukcje pojawią się na stronach ARiMR.
52	Czy wybranie pełnomocnika jest tożsame ze spełnieniem wymogu dotyczącego indywidualnego doradztwa?	Nie. Beneficjent zobowiązany jest do przystąpienia do korzystania z doradztwa indywidualnego dla osób rozpoczynających po raz pierwszy prowadzenie gospodarstwa jako młody rolnik w ramach interwencji 14.2 Kompleksowe doradztwo rolnicze w ramach PS WPR. Jest to warunek wypłaty pierwszej raty pomocy. Warunkiem wypłaty drugiej raty pomocy jest korzystanie lub skorzystanie z takiej usługi.
53	Jakie są kryteria wyboru i jak wygląda punktacja?	Kryteria wyboru operacji są opisane w Wytycznych szczegółowych dostępnych na stronie: https://www.gov.pl/web/rolnictwo/wytyczne-szczegolowe
54	Czy jak rolnik po przekazaniu gospodarstwa nie brał premii a potem zawarł związek małżeński i żona chciałaby uzyskać premię to jaka data jest rozpoczęcia działalności dla żony?	W takim przypadku ustala się: 1) rozpoczęcie prowadzenia działalności rolniczej przez wnioskodawczynię wg zasad określonych w Wytycznych szczegółowych (m.in. wejście w posiadanie UR, inne czynności lub zdarzenia świadczące o faktycznym rozpoczęciu prowadzenia działalności rolniczej); 2) czy małżonek nie rozpoczął prowadzenia działalności rolniczej wcześniej niż w okresie 24 miesięcy przed dniem złożenia przez wnioskodawcę WOPP. Pomocy nie przyznaje się, jeżeli małżonek wnioskodawcy, w trakcie trwania małżeństwa lub przed jego zawarciem, rozpoczął prowadzenie działalności rolniczej wcześniej niż w okresie 24 miesięcy przed dniem złożenia przez wnioskodawcę WOPP.
55	Czy biznesplan będzie dostępny tylko w koncie potencjalnego beneficjenta czy będzie wersja demo nie wymagająca zalogowania?	ARiMR udostępniła dla wnioskodawców wersję poglądową wniosku o przyznanie pomocy i biznesplanu na Platformie Usług Elektronicznych, za pośrednictwem której odbywa się składanie wniosków o przyznanie pomocy.

56	Czy będą obowiązywały jakieś wytyczne dotyczące doboru maszyn do gospodarstwa ?	Zasady racjonalności doboru maszyn znajdują się w dokumentacji naboru (Regulamin nboru wniosków, instrukcje wypełniania wniosku o przyznanie pomocy i biznesplanu).
57	Czy nabycie tytułem spadku (części gospodarstwa) np. 10 lat temu (gospodarstwo prowadziła mama młodego rolnika) ale rolnik dopiero od roku prowadzi gospodarstwo, bierze dopłaty na siebie to czy to się liczy jako okres 2 letni czy 10 letni prowadzenia gospodarstwa?	<p>Co do zasady prowadzenie działalności rolniczej w gospodarstwie rozpoczyna się z dniem stania się właścicielem lub posiadaczem gospodarstwa o powierzchni co najmniej 1 ha UR.</p> <p>Jeżeli właścicielem lub posiadaczem gospodarstwa o powierzchni co najmniej 1 ha UR dana osoba stała się:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) jako osoba niepełnoletnia – prowadzenie działalności rolniczej w gospodarstwie rozpoczyna się z dniem uzyskania przez tę osobę pełnoletności; 2) w wyniku dziedziczenia – prowadzenie działalności rolniczej w gospodarstwie rozpoczyna się z dniem uprawomocnienia się postanowienia sądu o stwierdzeniu nabycia spadku albo zarejestrowania przez notariusza aktu poświadczenia dziedziczenia; 3) jako osoba ucząca się w szkole w systemie dziennym lub studiująca na studiach stacjonarnych (pierwszego stopnia lub drugiego stopnia, lub jednolitych studiach magisterskich) – prowadzenie działalności rolniczej w gospodarstwie rozpoczyna się z dniem zakończenia lub zaprzestania tej nauki lub studiów, jednak nie później niż z dniem ukończenia 26. roku życia, pod warunkiem że wnioskodawca nie miał przerw w nauce lub studiach, a w przypadku kontynuowania nauki na studiach – podjęcie studiów nastąpiło w roku uzyskania świadectwa dojrzałości. <p>W przypadku gdy dziedziczy osoba niepełnoletnia, nieucząca się w szkole w systemie dziennym, rozpoczęcie prowadzenia działalności rolniczej w gospodarstwie wyznacza późniejsza z dat określonych w pkt 1 i pkt 2.</p> <p>W przypadku gdy dziedziczy osoba pełnoletnia ucząca się w szkole w systemie dziennym lub osoba studiująca na studiach stacjonarnych, rozpoczęcie prowadzenia działalności rolniczej w gospodarstwie wyznacza późniejsza z dat określonych w pkt 2 i pkt 3.</p> <p>W przypadku gdy dziedziczy osoba niepełnoletnia ucząca się w szkole w systemie dziennym, rozpoczęcie prowadzenia działalności rolniczej w gospodarstwie wyznacza późniejsza z dat określonych w pkt 1–3.</p> <p>Jeśli wnioskodawca uprawdopodobni, że mimo stania się właścicielem lub posiadaczem gospodarstwa o powierzchni co najmniej 1 ha UR, w rzeczywistości nie prowadzi/nie prowadził działalności rolniczej w gospodarstwie rolnym od dnia wyznaczonego w sposób opisany powyżej - to dzień podjęcia najwcześniejszej czynności lub wystąpienia najwcześniejszego zdarzenia świadczących o faktycznym prowadzeniu działalności rolniczej wyznacza datę rozpoczęcia prowadzenia działalności rolniczej. Czynności lub zdarzenia świadczące o faktycznym prowadzeniu działalności rolniczej (katalog otwarty) określają Wytyczne szczegółowe (IV.1.2).</p>

58	Czy beneficjent premii dla młodych rolników musi korzystać z tzw. usługi w ramach Kompleksowej usługi doradczej PS WPR?	Tak. Beneficjent jest zobowiązany do korzystania z doradztwa indywidualnego dla osób rozpoczynających po raz pierwszy prowadzenie gospodarstwa jako młody rolnik - w ramach Kompleksowej usługi doradczej (l. 14.2 PS WPR).
59	Czy rolnik po otrzymaniu premi musi przez okres 12 miesięcy być ubezpieczony w KRUS?	Nie.